

**ידוע שהשמחה
היא כל' חזק
מאוד בתהיליכי
ריפוי, ומסתבר
שלא פשוט להיות
בשמחה תמידית,
וזאי שלא בעיתות
משבגה אנחנו לא
סתם מצוים להיות
בעזזה כדי להיות
בשמחה.**

עליה מדי

שמח נןלי לויפוני

בבידוד. כשיוחזרו לבית הספר יהיה צורך גדור לשים לב נפש שלהם. הפערים הלימודים שיצטרכו להשלים אולי ילחיצו אותם, והשותה הארכאה בבית ללא מסגרת חברתיות ודאי תשפייע עליהם. השבוע פגשתי את אוריה טפרברג, איש חינוך, שחкан, במאי וליצן רפואית העוסק לפרנסתו גם ביצנות חינוכית, תחום חדש שנראה שהוא הזמן להפין ולמנפ. אוריה נשוי לורדיית, מנהלת אולפני הגולן בקדין. יש להם שבעה ילדים, והם גרים בחיספין כבר 11 שנים.

"נולדתי וגדמתי בפתח תקווה, ואחרי היישבה החינוכנית עברתי למדוד בישבת ההסדר במעלות. אז, בדיקוק לפני 25 שנים, גס נישאתי לורדיית. בכל ימים-יום, וגם את התקופה הזאת קל יותר לצלוחה. אם משתמשים בהומור ומנסים להתמקד בשמחה. ליצן של פעם נוסף עם הזמן תפקיים נספסים: פאן' אדאמס, שהיה רופא, המציג את הליצנות הרופאית כבר ב-1972 כי הבין שההורר מסיע להחלמה. גם בארץ בתחום הליצנות הרופאית תופס מקום של כבוד, ולאחרונה פועלים ליצנים בכל בית החולים בארץ ומשמחים את החולים ואת בני משפחותם. בשנים האחרונות נולד ליצן חדש: הליצן החינוכי. הוא מגיע לבתי הספר, משמה את התלמידים הארץ ומשמיחים להם בתמודדות עם בעיות חברתיות, רגשות ולפעמים אף לימודיות".

ידעו שהשמחה היא כל' חזק מאוד בתהיליכי ריפוי, ומסתבר שלא פשוט להיות בשמחה תמידית, ודאי שלא בעיתות משבר. אנחנו לא סתם מצוים להיות בשמחה: נדרשת עבודה כדי להיות שמחה.

אותה הדרימות המשמעות בחיננו היא הליצן. בעבר היינו פוגשים אותו בעיקר בקרקס או בתגניות יום הולדת, וילדים רכבים אותוים להתחפש בפורים לילצנים, דמות מצחיקה, משעשעת ומשמחה. ייל או גער מצחיקים מקבלים את הכינוי המהמיא "ליצן הכתה" או "הליצן של החבר'ה". הומר הו א דרך חיים. היכלה לראות את הפן הקומי בכל מצב בהםים אפשרה לשרוד ובכחול מלואה אותנו. ביום-יום, וגם את התקופה הזאת קל יותר לצלוחה. אם משתמשים בהומור ומנסים להתמקד בשמחה: ליצן של פעם נוסף עם הזמן תפקיים נספסים: פאן' אדאמס, שהיה רופא, המציג את הליצנות הרופאית כבר ב-1972 כי הבין שההורר מסיע להחלמה. גם בארץ בתחום הליצנות הרופאית תופס מקום של כבוד, ולאחרונה פועלים ליצנים בכל בית החולים בארץ ומשמיחים את החולים ואת בני משפחותם. בשנים האחרונות נולד ליצן חדש: הליצן החינוכי. הוא מגיע לבתי הספר, משמה את התלמידים הארץ ומשמיחים להם בתמודדות עם בעיות חברתיות, רגשות ולפעמים אף לימודיות. בימים אלו כל תלמידי ישראל בבית, רבים מהם גם

"לאחר שבע שנות ניהול החינוכי
בפנימיה לנوع בסיכון יצאו לארבע
שנתיים בארץ הרברית עיר סנט לואיס

בשליחות תורה מצוין. שם ורדית ואני עסקנו בחינוך בבית הספר היהודי ובקהילה, וגם שם שילבי את היצירה התיאטרלית והקמת קבוצת נוער וקבוצת מנגנים שפעלו לאורך שנותינו בשליחות.

פתחם הבנתי שהוא בעצם לך מהני את דקוטה החודה וחומר האניים, ובמקום שאחשוב על הדברים הנוראים ביותר הייתה היית עסוק בקסמים ובדלוניים

לעניןיהם החברתיים בכיתה ולפעמים סתם חסר השם, לבין רמות הליצן, שהוא נקייה מפניו, לא באה מטעם, באותו הרגע היא רק שלו. "רגעי קסם מתרחשים בכיתה בין הליצן, המורה והתלמידים. המזים הזה לאט-לאט תופת תאוצה בכל הארץ, ואני ממש מקווה שככל בת הספר בארץ יצליחו לראות את הפוטנציאל ויאמצו אותם ליצן או ליצנית".

מהי בעצם ליצנות חינוכית?

"תפקיד הליצן החינוכי בכיתה ספר פרח ומורכב. הוא מתחילה בvisor, בקבלת פניה של התלמידים בשער בית הספר, ונמשך אל מערכת השיעורים. לפעמים בספונטניות, לפי ויזי צרכים מיידי של הליצן, ולפעמים על פי בקשת המנהלת, היועצת או המורה בכיתה. קליצן אני אחפש את הילד שישוב באזדרכת הפסקה ואודא בדרכי הליצנית שהיא מרכזו העניינים, אחפש את התלמיד שברגע מוחץ לשיעור ומפחיד להיכנס לשם שאחד ואicens אתו והוא פה לא שב לידו, וננסה יחד להיכנס לעניינים בחיק".

"פעם אחת נגשה אליו בהפסקה אחת המורות שאללה אם יוכל להיכנס לשיעור שלה בכיתה ח'. יש שם תלמיד שאמור להציג לפני הכיתה מצגת שעשה אך הוא מסרב לעלות מהמשש לתגובהות החברים. ברור שനרתמתי מיד למשימה. מצגת על בן-גוריון מעולם לא הייתה משעשעת כל כך כמו באיתו יום, והתלמיד היה לרגע מרכזו העניינים".

איך הסביבה מגיבה על השליחות שלך? "לקחי לי הרבה מאוד זמן להבין מה שחשוב לי הרא מאה שהמשמעות של החובה. שהם ישמחו במקרה שבחורתו לעשות וחילילו לא יגיבו מוכבים. לשמחתי הרבה לא רק שהם אינם מוכבים אלא הם דוחפים אותי להשתכל ולהושך מכך עזותם שגם מבנים כמה הוא נזכר ו חשוב".

איוה מסר הייתה רוצה להעביר? "קוטוני מלהעיבר מסרים אחרים. אני בכל יום משתREL להיות טוב ומקווה שגם מצלחה להשפיע את זה החוצה". ■

במשך תקופה בבתי חולים כוזג ליצנים שיש להם שפה מסוימת, אוספים יחד חוות יהודיות לנו ומגנים לקשר שלא אב ובת מיחד מבינו ועוסקים בתנדבות מסוימת. יש זהה ערך רב".

מה אתה מרגיש שהגוכחות שלך עשו לחולים?

"כשאני מגע כל-יצן לבית החולים אני לא יודעת מה אני הולך לפגוש, וזה כר פעה נפלא. חוסר ודאות ליצן הוא כל הבודה הטוב ביותר. אני כן ידע שאפגוש אנשים שלא משנאר מהין באגו, כמה כספי שי להםומי הם בחיקם הפרטיים, המכנה המשותף של כולן הוא שם בחחלת היו מудיפים עכשו להיות במקום אחר ולא בבית החולים. בכל פעם אני נשען עם אדם כזה אני מתייחס אליו ואל האדם שהוא ולא אל המהלה".

"תמיד חשבתי שליצן הוא עוד סוג של אומנות בינה. יותר קרקסית. זאת שמלאה בצדיניות, בלחפש את החולשות בעמוד מולך ולנצל אותן לטובות החזוק של الآخر. זה אולי קיים בחילק מהליצנים, אבל אני נגשטי עם יצנות מסווג שהוא לגמרי, זאת שבאה בוגיות אל הצד השני, מתוך רצון להבין לתמוך ולשמה".

"הצלחה שלי תהיה תמיד החינוך של الآخر. בכל פעם לגורום לאדם בכיתת חולים לחשב פחות על הסבל והמלחלה ולהיות עסוק כמה דקota בשיטות ליצנית. אני מרגיש שאני משלים חוב שלי ליצן מבית החולמים בסנט לואיס".

מה הקטע של האף האדורם של הליצנים? "שמעתי כמה הסברים לסייע של האף האדורם, אך אני יודע מהי הסיבה האמיתית. אני יודעת לומר שאצלי האף האדורם הוא כמו קולפן: ברגע שאנן שם אותו הוא מקלף מנייני את כל הצדיניות שישבי כי. לא נונן לי להעתיק בשאלת אם אני מצליח או מצחיק אלא בדיקון. למדתי ממורי הנסילים ליצן טוב הוא דווקא זה שמסוגל לא מתחזק את ההצלה אלא יודע להבק שמדובר באחיזה טריינית. בעזים שאני מסתכל את הכישלון ולעבוד אליו. ברגע שאנן נמצאת בבית החולים אני רוצה לגורום לאנשים להחיק ולצחוק".

ואיך עברת לתחום של ליצנות חינוכית?

"לפני כשנה התודעת למיים לא פהה מוגני, ליצנות חינוכית. את המרכז ליצנות חינוכית הגתה, הקימה וmobilia טליה ספרा, אשת תאטרון, ליצנית רפואיית ותיקה ואישית מודרנית. ברגע שנחשפה לזרב זהה הדגשת שאנן מבחן איפה אני צריך להיות. מבחן זאת הייתה האורה של מישחו שללא ספק היה חסר לו מארד ליצן בשנותיו תלמיד".

"ליצן חינוכי עבדתי השנה בתיכון אורט אמרדים בכיתה שאן. דורך כמו שהיה בצד הגיהולי בבית התודענו יחד למשהו חדש לגמרי ועבדנו מסע במפגש היהודי הזה בין תלמיד שלפעמים חרדי מהיום המזומן לו, שלפעמים מרגיש מחויז

"במהלך שהותנו שם החלטה בנתנו השליישית, הדס, להציגו מאוד לא טוב, וכשהציג החמר פינני אותה לבית החולים, ושם התבצרנו שהיא חלה בסוכרת נערות. כשפינו אותה באבולנס ורדיית נשאה עם הילדים בבייה, עמדתי בחוסרongan מוחלט שם, בבית החולים, עמדתי בחוסרongan מוחלט על יד מיטת בית. היא הייתה מעופפת הכרה, ואני לא הצליחה להבין מה קורה סיבי, ואני בכלל הארץ וזה לא מכך אף אחד".

"בתוך כל הזרה הזאת הגיעו ליצן אל החדר שלנו, ולמרות שניסיתי להסביר לו שאין לו מה לעוזר לנו מושם שהבת של לי לא בדיק במצב של שיתוף פעולה, הוא בכלל זאת נשאר ותשר איתי. אני לא באמת ווכר מה הוא עשה שם, אבל אני כן ווכר שהוא עובד אוטרייך כשהגיא הרופא וביקש לשוחה איתי ולהסביר לי את המצב. פתאום הבנתי שהוא בעצם לך מני את דקוטה החדרה וחוסר מהליצנים, אבל אני נגשטי עם יצנות מסווג האונים, ובמקום שאחושב על הדברים הגועים ביותר היהי עסוק בקסמים וכבלוניים. כמה גאנוי מצידיו הוא היה בדיק מה שהייתי וקוק לו באותו זמן, ואפילו לא ידעתי".

"בתום ארבע שנים חזרנו לארץ ועלינו לגורין בעקבות עבודתי כמנהל כפר הנוער בני הגלן ברמת מגשימים. העבודה האינטנסיבית בCAF הקשתה עלי להמשיך עם הシアטרון באותו מקום ואני אך דואק האובדה שככל שבועה הינו הדרס ואני בCKERות בבית החולים זיו בצתפת גרומה למפגש החזרה שלנו עם ליצנים רפואיים. בתוך תוכי השתעשעת במחשבה על עצמי ליצן רפואיים, אך לא באמת ידעת איך עושים את זה ולא היה זמן לכך".

"לאחר כמה שנים ראיינו הדרס ואני פרטומה על לימודים ליצנות רפואיית שארגנה ריפי של החולים הלב, העוסקת בשיפור תהליכי ריפוי של חולים ואיכות החיים בכלל באמצעות שמהה והומור, והחלנו ל��וץ על המזיהה וללכט יחיד לМОוד לצינורות רפואיים. כשהגענו לראיון הקבלה הסבירו להדרס, שהייתה בת 16, שהיא צעריה מרדי כי עוד לא מלאו לה 18, אך לאחר שיחת של משך דקות עם מנכ"ל העמותה גם היא נכנסה לylimודים כליצנית הרופאית הצעריה ביותר בשחתת הלב".

"ליצנות רפואיית היא שיטה לטיפול באמצעות CISIORS-טיפולית המבוססת על מנגנון אומנות הבמה. ההמור והצחוק מסיעים לתקשר עם חולים מכל מיני אוכלוסיות, להציג לחץ ופחד, לשפר את מצב הרוח ולהתרום בכך לתהיליך הרפואי".

ספר על החוויה של אבא ובת שבוחרים ללמידה יחד ומתנדבים יחד.

"הילדים עמדו עם הבת של היוויה. בכל שבוע למשך חמיש שבועות הינו שינו תלמידים, שניינו התודענו יחד למשהו חדש לגמרי ועבדנו מסע משותף שהוא לבדו היה מתנה עצומה בשבייל. נוסף על זה שהאחר הילימודים זכינו בתנדבות יחד